

RO

RO

RO

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 15.11.2010
COM(2010) 636 final

**COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Strategia europeană 2010-2020 pentru persoanele cu handicap:
un angajament reînnoit pentru o Europă fără bariere**

{SEC(2010) 1323}
{SEC(2010) 1324}

**COMUNICAREA COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

**Strategia europeană 2010-2020 pentru persoanele cu handicap:
un angajament reînnoit pentru o Europă fără bariere**

CUPRINS

1.	Introducere	3
2.	Obiective și acțiuni.....	4
2.1.	Domenii de acțiune	6
2.2.	Punerea în aplicare a strategiei.....	11
3.	Concluzie.....	13

1. INTRODUCERE

În Uniunea Europeană (UE), o persoană din șase suferă de handicap¹, de la o formă ușoară până la o formă gravă, iar în total, aproximativ 80 de milioane de persoane nu pot, deseori, să participe din plin la viața socială și economică din cauza barierelor fizice și comportamentale. Nivelul de sărăcie a persoanelor cu handicap este cu 70% superior mediei înregistrate², fapt care se datorează parțial accesului lor limitat la ocuparea forței de muncă.

Mai mult de o treime din persoanele în vârstă de peste 75 de ani suferă de anumite handicapuri care le restrâng parțial posibilitățile, iar peste 20% suferă de o formă de handicap care îi limitează în mod considerabil³. În plus, se prevede că aceste cifre vor crește pe măsură ce populația UE îmbătrânește.

UE și statele sale membre dispun de un mandat ferm pentru îmbunătățirea situației sociale și economice a persoanelor cu handicap.

- Articolul 1 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (Carta) prevede următoarele: „Demnitatea umană este inviolabilă. Aceasta trebuie respectată și protejată.” Articolul 26 prevede că „Uniunea recunoaște și respectă dreptul persoanelor cu handicap de a beneficia de măsuri care să le asigure autonomia, integrarea socială și profesională, precum și participarea la viața comunității.” În plus, articolul 21 interzice orice discriminare pe motiv de handicap.
- Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) solicită Uniunii să combată orice discriminare pe motiv de handicap în definirea și punerea în aplicare a politicilor și acțiunilor sale (articolul 10) și îi conferă puterea de a adopta legislație în vederea combaterii unei astfel de discriminări (articolul 19).
- Convenția Națiunilor Unite privind drepturile persoanelor cu handicap (Convenția Națiunilor Unite), primul instrument obligatoriu din punct de vedere juridic în domeniul drepturilor omului la care UE și statele membre sunt parte, se va aplica în curând pe teritoriul întregii UE⁴. Convenția Națiunilor Unite solicită statelor care sunt parte la aceasta să protejeze și să garanteze faptul că persoanele cu handicap se pot bucura de toate drepturile omului și de libertățile fundamentale.

Conform Convenției Națiunilor Unite, persoanele cu handicap sunt acele persoane cu incapacități fizice, mentale, intelectuale sau senzoriale pe termen lung, care, în interacțiune cu diferite obstacole, pot împiedica participarea lor deplină și efectivă la viața socială în condiții de egalitate cu ceilalți.

¹ Modulul ad hoc referitor la încadrarea în muncă a persoanelor cu handicap din ancheta UE asupra forței de muncă (LFS AHM), 2002.

² Statisticile UE referitoare la venit și la condițiile de viață (UE-SILC), 2004.

³ LFS AHM și UE- SILC 2007.

⁴ Adoptată în 2007 și semnată de toate statele membre și de UE; ratificată în octombrie 2010 de 16 state membre (BE, CZ, DK, DE, ES, FR, IT, LV, LT, HU, AT, PT, SI, SK, SE, UK) și în curs de ratificare în restul statelor membre. Convenția Națiunilor Unite va fi obligatorie în UE și va face parte din ordinea juridică a UE.

Comisia va colabora cu statele membre pentru a elimina obstacolele din calea unei Europe fără bariere, în baza rezoluțiilor recente ale Parlamentului European și ale Consiliului⁵. Prezenta strategie furnizează un cadru de acțiune la nivel european, care împreună cu acțiunile la nivel național este menită să abordeze problemele diverse ale bărbaților, femeilor și copiilor cu handicap.

Participarea deplină economică și socială a persoanelor cu handicap este esențială pentru succesul Strategiei Europa 2020 a UE⁶ în promovarea unei creșteri inteligente, durabile și favorabile incluziunii. Construirea unei societăți din care nimeni nu este exclus oferă oportunități de piață și stimulează inovația. Faptul de a oferi tuturor acces la servicii și produse prezintă un atu economic major având în vedere cererea din partea unui număr din ce în ce mai mare de consumatori în vârstă. De exemplu, piața UE a dispozitivelor de asistare (cu o valoare anuală estimată la peste 30 de miliarde EUR⁷) continuă să fie fragmentată, iar dispozitivele sunt scumpe. Nici cadrele politice și de reglementare, nici elaborarea produselor și serviciilor nu reflectă nevoile persoanelor cu handicap în mod adecvat. Numeroase bunuri și servicii, precum și, în mare măsură, clădirile și echipamentele construite nu sunt încă suficient de accesibile.

Declinul economic a avut un impact negativ asupra situației persoanelor cu handicap, astfel încât nevoia de acțiune este și mai urgentă. Strategia are scopul de a ameliora viața indivizilor, precum și de a aduce beneficii mai mari societății și economiei fără a împovăra inutil industria și administrațiile.

2. OBIECTIVE ȘI ACȚIUNI

Obiectivul general al prezentei strategii este de a oferi persoanelor cu handicap capacitatea de a se bucura de drepturi depline și de a beneficia complet de participarea la viața socială și economică europeană, mai ales prin intermediul pieței unice. Este necesar să se dea dovadă de coerență în vederea realizării acestui obiectiv și să se garanteze punerea în aplicare efectivă a Convenției Națiunilor Unite pe teritoriul UE. Prezenta strategie se sprijină pe acțiuni la nivel european destinate să completeze acțiunile naționale și definește mecanismele⁸ necesare pentru punerea în aplicare a Convenției Națiunilor Unite la nivelul UE, inclusiv în cadrul instituțiilor UE. Ea identifică, de asemenea, sprijinul care este necesar pentru finanțare, cercetare, sensibilizare și colectarea de date și statistici.

Strategia se axează pe eliminarea barierelor⁹. Comisia a identificat opt domenii de acțiune principale: **accesibilitate, participare, egalitate, ocuparea forței de muncă, educație și formare, protecție socială, sănătate și acțiune externă**. Pentru fiecare domeniu, sunt definite acțiuni-cheie împreună cu obiectivul principal al UE care este evidențiat într-o casetă. Aceste domenii au fost selectate pe baza potențialului lor de a contribui la realizarea obiectivelor generale ale strategiei și ale Convenției Națiunilor Unite, a documentelor politice aferente ale instituțiilor UE și ale Consiliului European, precum și a rezultatelor planului de acțiune european 2003-2010 pentru persoanele cu handicap și a consultării statelor membre, a

⁵ Rezoluțiile Consiliului SOC 375 din 2 iunie 2010 și 2008/C 75/01 și Rezoluția Parlamentului European B6-0194/2009, P6_TA(2009)0334.

⁶ COM(2010) 2020.

⁷ Deloitte & Touche, *Access to Assistive Technology in the EU*, 2003, și BCC Research, 2008.

⁸ Articolul 33 din Convenția Națiunilor Unite.

⁹ Eurobarometru 2006: 91% consideră că ar trebui să se cheltuiască mai mult pentru eliminarea barierelor fizice care complică viața persoanelor cu handicap.

părților interesate și a publicului general. Trimiterile la acțiunile naționale sunt destinate mai degrabă să completeze acțiunea la nivelul UE, decât să acopere ansamblul de obligații naționale care decurg din Convenția Națiunilor Unite. Comisia va aborda, de asemenea, situația persoanelor cu handicap prin intermediul strategiei Europa 2020, al inițiativelor sale emblematice și al relansării pieței unice.

2.1. Domenii de acțiune

1—Accesibilitate

„Accesibilitatea” este definită ca fiind posibilitatea oferită persoanelor cu handicap de a avea acces, în condiții de egalitate cu ceilalți, la mediul fizic, la transporturi, la informații și la sisteme și tehnologii ale informației și comunicațiilor (TIC), precum și la alte infrastructuri și servicii. În aceste domenii există încă bariere importante. De exemplu, în medie în UE-27, numai 5% din site-urile internet publice respectă complet standardele de accesibilitate, chiar dacă un număr mai mare de site-uri sunt parțial accesibile. Numeroase posturi de televiziune continuă să ofere puține programe însoțite de subtitrări și de audiodescriere¹⁰.

Accesibilitatea este o condiție premergătoare pentru participarea la viața socială și economică însă UE mai are un drum lung de parcurs până la îndeplinirea acestui obiectiv. Comisia propune utilizarea instrumentelor legislative, dar și a altor instrumente, precum standardizarea, pentru a optimiza accesibilitatea la mediul construit, transporturi și TIC în conformitate cu agenda digitală și cu inițiativa emblematică „O Uniune a inovării”. În baza principiilor privind o reglementare mai inteligentă, Comisia va examina avantajele adoptării de măsuri de reglementare care să asigure accesibilitatea la produse și servicii, inclusiv de măsuri în scopul intensificării utilizării achizițiilor publice (ceea ce s-a dovedit a fi eficient în SUA¹¹). Comisia va încuraja integrarea principiului de accesibilitate și de „proiectare pentru toți” (design for all) în programele școlare și în cursurile de formare pentru profesiile relevante. De asemenea, va favoriza dezvoltarea unei piețe europene a tehnologiei de asistare. În urma consultării statelor membre și a altor părți interesate, Comisia va reflecta la posibilitatea de a propune până în 2012 un „act european privind accesibilitatea”. Acesta ar putea include elaborarea de norme specifice pentru sectoare determinate destinate să amelioreze în mod considerabil funcționarea pieței interne a produselor și serviciilor accesibile.

Acțiunea UE va susține și va completa măsurile naționale de punere în aplicare a accesibilității și de înlăturare a barierelor existente, precum și măsurile de creștere a disponibilității și a varietății tehnologiilor de asistare.

Asigurarea accesibilității persoanelor cu handicap la bunuri, servicii, inclusiv servicii publice, și la dispozitive de asistare.

2 – Participare

Mai există numeroase obstacole care împiedică persoanele cu handicap să își exercite din plin drepturile fundamentale – inclusiv drepturile care decurg din cetățenia europeană - și care le îngreșesc participarea în societate în condiții de egalitate cu ceilalți. Drepturile respective cuprind dreptul la libera circulație, dreptul de stabilire și de alegere a unui mod de viață și dreptul de a participa din plin la activități culturale, recreative și sportive. De exemplu, o persoană cu handicap recunoscut care se stabilește în altă țară a UE poate pierde accesul la prestații naționale precum gratuitatea sau reducerea tarifelor la transporturile publice.

Comisia va face eforturi pentru:

¹⁰ CE (2007), SEC(2007) 1469, p. 7.

¹¹ Secțiunea 508 din *Rehabilitation Act și Architectural Barriers Act*.

- a elimina obstacolele din calea exercitării drepturilor persoanelor cu handicap, în calitate de indivizi, consumatori, studenți, actori economici și politici; a rezolva problemele legate de mobilitatea intra-UE și a facilita și promova utilizarea modelului european de card de parcare pentru persoanele cu handicap;
- a promova trecerea de la îngrijirea instituționalizată la îngrijirea la nivelul comunității prin următoarele mijloace: folosirea fondurilor structurale și a Fondului de dezvoltare rurală pentru sprijinirea dezvoltării serviciilor la nivelul comunității și sensibilizarea cu privire la situația persoanelor cu handicap, în special a copiilor și a persoanelor în vârstă, instalate în instituții rezidențiale.
- a îmbunătăți accesibilitatea organizațiilor, activităților, structurilor, bunurilor și serviciilor sportive, de recreere și culturale, inclusiv audiovizuale; a promova participarea la evenimente sportive și organizarea unor evenimente specifice pentru persoanele cu handicap; a studia căi de facilitare a utilizării limbajului semnelor și a alfabetului Braille în relațiile cu instituțiile UE; a lua măsuri referitoare la accesibilitatea la votare pentru a înlesni exercitarea drepturilor electorale ale cetățenilor UE; a încuraja transferul transfrontalier al lucrărilor protejate prin drepturi de autor în format accesibil; a promova utilizarea excepțiilor prevăzute în directiva privind drepturile de autor¹².

Acțiunile UE vor sprijini măsurile naționale pentru:

- a efectua trecerea de la îngrijirea instituționalizată la îngrijirea la nivelul comunității, prin utilizarea fondurilor structurale și a Fondului de dezvoltare rurală pentru formarea de personal și adaptarea infrastructurilor sociale, pentru elaborarea unor sisteme de finanțare a asistenței personalizate, promovarea unor condiții de muncă bune pentru personalul calificat de îngrijire, precum și pentru sprijinirea familiilor și a persoanelor care oferă îngrijire în mod informal;
- a face accesibile organizațiile și activitățile sportive, de recreere și culturale și a utiliza excepțiile prevăzute în directiva privind drepturile de autor.

Asigurarea participării depline a persoanelor cu handicap în societate:

- permițându-le să se bucure de toate beneficiile cetățeniei europene;
- eliminând barierele de natură administrativă și comportamentală care împiedică participarea lor totală și echitabilă;
- furnizând servicii la nivelul comunității, inclusiv acces la asistență personalizată.

3 – Egalitate

Mai mult de jumătate din europeni consideră că discriminarea pe motiv de handicap sau vârstă este larg răspândită în UE¹³. Conform articolelor 1, 21 și 26 din Carta UE și potrivit articolelor 10 și 19 din TFUE, Comisia va promova tratamentul egal al persoanelor cu handicap prin intermediul unei strategii cu două componente. Aceasta va implica utilizarea

¹² Directiva 2001/29/CE. Un memorandum de înțelegere între părțile interesate semnat la 14.9.2009.

¹³ Eurobarometru special 317.

legislației actuale a UE pentru a asigura protecția împotriva discriminării, precum și punerea în aplicare a unei politici active pentru combaterea discriminării și promovarea șanselor egale în cadrul politicilor UE. Comisia va acorda, de asemenea, o atenție deosebită impactului cumulat al discriminării cu care se pot confrunta persoanele cu handicap din motive precum naționalitatea, vârsta, rasa sau etnia, sexul, religia sau convingerile, sau orientarea sexuală.

Comisia va asigura, de asemenea, punerea în aplicare deplină a Directivei 2000/78/CE¹⁴ prin care se interzice discriminarea în ceea ce privește ocuparea forței de muncă; va promova diversitatea și va combate discriminarea cu ajutorul campaniilor de sensibilizare la nivelul UE și la nivel național și va susține acțiunile ONG-urilor active la nivelul UE în acest domeniu.

Acțiunea UE va sprijini și va completa politicile și programele naționale de promovare a egalității, încurajând, de exemplu, statele membre să-și pună legislația privind capacitatea juridică în conformitate cu Convenția Națiunilor Unite.

Eradicarea discriminării pe motiv de handicap în UE.
--

4 – Ocuparea forței de muncă

Locurile de muncă de calitate asigură independența economică, favorizează reușita personală și oferă cea mai bună protecție împotriva sărăciei. Cu toate acestea, nivelul de ocupare a forței de muncă de către persoanele cu handicap se situează doar în jurul cifrei de 50%¹⁵. Pentru a îndeplini obiectivele de creștere ale UE, este necesar ca mai multe persoane cu handicap să ocupe locuri de muncă remunerate pe piața deschisă a forței de muncă. Comisia va exploata întregul potențial al strategiei Europa 2020 și al programului acesteia privind calificări și locuri de muncă noi, furnizând statelor membre analize, orientări politice, schimb de informații și alte forme de sprijin. Ea își va îmbunătăți cunoștințele despre situația femeilor și a bărbaților cu handicap în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, va identifica provocările și va propune soluții. Comisia va acorda o atenție sporită tinerilor cu handicap în ceea ce privește trecerea acestora de la o formă de învățământ la piața muncii. Ea va acționa asupra mobilității intraprofesionale pe piața deschisă a forței de muncă și în ateliere protejate, prin intermediul schimbului de informații și al învățării reciproce. De asemenea, în colaborare cu partenerii sociali, va aborda și chestiuni legate de activitățile independente și locurile de muncă de calitate, inclusiv aspecte precum condițiile de muncă și avansarea în carieră. Comisia își va intensifica sprijinul față de inițiativele voluntare care promovează gestionarea diversității la locul de muncă, cum ar fi cartele ale diversității semnate de către angajatori și o inițiativă de antreprenariat social.

Acțiunile UE vor sprijini și completa eforturile naționale desfășurate pentru a analiza situația persoanelor cu handicap în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, pentru a lupta împotriva prejudecăților legate de anumite prestații de invaliditate care descurajează persoanele cu handicap să intre pe piața forței de muncă, pentru a contribui la integrarea acestora pe piața forței de muncă prin utilizarea Fondului social european (FSE), pentru elaborarea de politici active pe piața forței de muncă, pentru a face locurile de muncă mai accesibile, pentru a institui servicii de plasare a forței de muncă, structuri de sprijin și de formare la locul de muncă, și pentru a promova utilizarea Regulamentului general de

¹⁴ Directiva 2000/78/CE a Consiliului (JO L 303, 2.12.2000, p. 16).

¹⁵ LFS AHM 2002.

exceptare pe categorii de ajutoare¹⁶ care permite acordarea de ajutoare de stat fără notificarea prealabilă a Comisiei.

Posibilitatea pentru mai multe persoane cu handicap de a-și câștiga existența pe piața deschisă a forței de muncă.

5 – Educație și formare profesională

În categoria de vârstă cuprinsă între 16 și 19 ani, rata neparticipării la educație se ridică la 37% pentru persoanele cu handicapuri severe, la 25% pentru persoanele cu handicapuri parțiale și la 17% pentru persoanele fără handicapuri¹⁷. Pentru copiii cu handicap grav accesul la învățământul general este dificil și uneori segregat. Persoanele cu handicap, în special copiii, trebuie să fie integrate în mod adecvat în sistemul general de învățământ și să beneficieze de sprijin individual cu respectarea intereselor copilului. Respectând întru totul responsabilitatea statelor membre în ceea ce privește conținutul planurilor de învățământ și organizarea sistemelor de învățământ, Comisia va sprijini obiectivul unui învățământ și al unei formări profesionale de calitate și favorabile incluziunii în cadrul inițiativei „Tineretul în mișcare”. Ea va permite persoanelor cu handicap să fie mai bine informate cu privire la nivelurile de educație și oportunitățile care li se oferă și le va spori mobilitatea facilitându-le participarea la programul de învățare de-a lungul vieții.

Acțiunea UE va sprijini eforturile naționale prin intermediul ET 2020, cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale¹⁸, pentru a elimina barierele de ordin juridic și organizatoric care împiedică persoanele cu handicap să aibă acces la sistemele de învățământ general și de învățare de-a lungul vieții; pentru a oferi în timp util sprijin pentru o educație favorabilă incluziunii și învățării personalizate și pentru identificarea timpurie a nevoilor speciale; pentru a oferi o formare profesională adecvată și sprijin personalului din domeniul educației care își desfășoară activitatea la toate nivelurile și pentru a stabili rapoarte referitoare la ratele de participare și rezultatele obținute.

Promovarea unui învățământ favorabil incluziunii și a învățării de-a lungul vieții pentru elevii și studenții cu handicap.

6 – Protecție socială

Participarea mai scăzută la învățământul general și pe piața forței de muncă a condus la inegalități în materie de venituri, la sărăcie, precum și la excludere socială și izolare pentru persoanele cu handicap. Acestea trebuie să poată beneficia de sisteme de protecție socială, de programe de reducere a sărăciei, de asistență corespunzătoare pentru handicap, de programe în materie de locuințe sociale, de alte servicii de sprijin și de programe cu privire la pensie și prestații sociale. Comisia va aborda cu atenție aceste aspecte prin intermediul Platformei europene de combatere a sărăciei. Ea va evalua caracterul adecvat și durabil al sistemelor de protecție socială și își va oferi sprijinul prin intermediul FSE. Respectând întru totul competența statelor membre, UE va sprijini măsurile naționale care urmăresc să garanteze

¹⁶ Regulamentul (CE) nr. 800/2008 al Comisiei (JO L 214, 9.8.2008, p. 3).

¹⁷ LFS AHM 2002.

¹⁸ Concluziile Consiliului din 12 mai 2009 cu privire la cadrul strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării profesionale (ET 2020) (JO C 119, 28.5.2009, p. 2).

calitatea și caracterul durabil al sistemelor de protecție socială pentru persoanele cu handicap, în special prin intermediul schimbului de politici și al învățării reciproce.

Promovarea unor condiții de trai decente pentru persoanele cu handicap.

7 – Sănătate

Persoanele cu handicap pot avea acces limitat la servicii de sănătate, inclusiv la tratamente medicale de rutină, ceea ce creează inegalități în materie de sănătate fără legătură cu handicapul. Ele au dreptul de a beneficia, în condiții de egalitate cu ceilalți, de acces la serviciile medicale, inclusiv la asistența medicală preventivă, și la servicii de sănătate și de reabilitare de calitate la prețuri abordabile care țin cont de necesitățile lor, inclusiv de cele diferențiate în funcție de sex. Această sarcină le revine în principal statelor membre care sunt responsabile cu organizarea și furnizarea serviciilor de sănătate și a asistenței medicale. Comisia va sprijini inițiativele politice în favoarea accesului egal la asistența medicală, inclusiv la servicii de sănătate și de reabilitare de calitate destinate persoanelor cu handicap. Ea va acorda o atenție specială persoanelor cu handicap atunci când va pune în aplicare măsurile politice care abordează inegalitățile în materie de sănătate, va promova acțiunile din domeniul sănătății și al siguranței la locul de muncă în vederea reducerii riscurilor generării de handicapuri în cursul vieții profesionale și a ameliorării reintegrării lucrătorilor cu handicap¹⁹ și va depune eforturi pentru prevenirea acestor riscuri.

Prin acțiunile sale, UE va sprijini măsurile naționale destinate să furnizeze servicii și echipamente de sănătate accesibile și nediscriminatorii, să sensibilizeze la problematica handicapurilor școlile de medicină și instituțiile de formare a personalului în domeniul asistenței medicale, să furnizeze servicii de reabilitare adecvate, să promoveze serviciile de sănătate mentală și dezvoltarea serviciilor de intervenție timpurie și de evaluare a nevoilor.

Promovarea accesului egal al persoanelor cu handicap la serviciile de sănătate și la infrastructurile care furnizează aceste servicii.

8 – Acțiuni externe

UE și statele membre ar trebui să promoveze drepturile persoanelor cu handicap în cadrul acțiunilor lor externe, inclusiv al programelor de extindere a UE, de vecinătate și de dezvoltare. Comisia va acționa, dacă este cazul, într-un cadru mai amplu de nediscriminare pentru ca handicapul să devină o temă esențială a drepturilor omului în contextul acțiunilor externe ale UE. Ea va lua măsuri de sensibilizare cu privire la Convenția Națiunilor Unite și la nevoile persoanelor cu handicap, inclusiv în materie de accesibilitate, în domeniul ajutorului de urgență și al ajutorului umanitar; va consolida rețeaua de corespondenți în materie de handicap, astfel încât să crească gradul de sensibilizare cu privire la handicapuri în cadrul delegațiilor UE; va asigura faptul că țările candidate și potențial candidate fac progrese în ceea ce privește promovarea drepturilor persoanelor cu handicap și va garanta că instrumentele financiare privind ajutorul de preaderare sunt utilizate în vederea îmbunătățirii situației acestora.

Acțiunile UE vor sprijini și vor completa inițiativele naționale care urmăresc să abordeze aspecte privind handicapul în dialogurile cu țările terțe și, dacă este cazul, să includă

¹⁹ Strategia comunitară 2007-2012 privind sănătatea și securitatea în muncă - COM(2007) 62.

handicapul și aplicarea Convenției Națiunilor Unite luând în considerare angajamentele de la Accra în materie de eficiență a ajutorului. Acestea vor consolida acordurile și angajamentele în materie de handicap din cadrul forurilor internaționale (Națiunile Unite, Consiliul European, OCDE).

Promovarea drepturilor persoanelor cu handicap în cadrul acțiunii externe a UE.

2.2. Punerea în aplicare a strategiei

Prezenta strategie necesită angajamentul comun și reînnoit al instituțiilor UE și al tuturor statelor membre. Acțiunile din principalele domenii de mai sus trebuie să se sprijine pe următoarele instrumente generale:

1 – Sensibilizare

Comisia va depune eforturi pentru a se asigura că persoanele cu handicap își cunosc drepturile, acordând o atenție specială accesibilității materialelor informative și a canalelor de comunicare. Ea va promova sensibilizarea cu privire la principiul „proiectare pentru toți” (design for all) aplicat produselor, serviciilor și mediului.

Acțiunile Uniunii vor susține și vor completa campaniile naționale de sensibilizare a publicului cu privire la capacitățile și contribuțiile persoanelor cu handicap și vor promova schimbul de bune practici în cadrul Grupului la nivel înalt pentru persoane cu handicap.

Sensibilizarea societății cu privire la aspectele legate de handicap și consolidarea cunoștințelor persoanelor cu handicap în ceea ce privește drepturile lor și modul de exercitare a acestora.

2 – Sprijin financiar

Comisia va acționa pentru a garanta că programele UE din domeniile politice relevante pentru persoanele cu handicap, de exemplu programele de cercetare, oferă posibilități de finanțare. Costul măsurilor care permit persoanelor cu handicap să participe la programele UE ar trebui să poată fi rambursat. Instrumentele UE de finanțare, în special fondurile structurale, trebuie să fie aplicate în mod accesibil și nediscriminatoriu.

Acțiunile UE vor susține și vor completa eforturile naționale destinate să amelioreze accesibilitatea și să combată discriminarea prin programe generale de finanțare, prin aplicarea corespunzătoare a articolului 16 din Regulamentul general privind fondurile structurale²⁰ și prin maximizarea cerințelor privind accesibilitatea în cadrul achizițiilor publice. Toate măsurile ar trebui puse în aplicare în conformitate cu legea europeană privind concurența, în special cu normele privind ajutoarele de stat.

Optimizarea utilizării instrumentelor UE de finanțare pentru accesibilitate și nediscriminare și creșterea vizibilității posibilităților de finanțare relevante pentru persoanele cu handicap în cadrul programelor care se vor desfășura după anul 2013.

²⁰ Regulamentul (CE) nr. 1083/2006 (JO L 210, 31.7.2006, p. 25).

3 – Colectare de date și statistici și monitorizare

Comisia va depune eforturi pentru a raționaliza informațiile cu privire la handicap colectate prin intermediul anchetelor sociale ale UE (Statisticile UE referitoare la venit și la condițiile de viață, modulul ad hoc al anchetei asupra forței de muncă, ancheta europeană prin interviu asupra sănătății), pentru a elabora o anchetă specifică privind barierele în calea integrării sociale a persoanelor cu handicap și pentru a prezenta o serie de indicatori în scopul monitorizării situației acestora cu privire la obiectivele cheie ale strategiei „Europa 2020” (educație, ocuparea forței de muncă și reducerea sărăciei). Agenția pentru Drepturi Fundamentale a UE este solicitată să contribuie, în cadrul mandatului său, la îndeplinirea acestei sarcini, prin colectare de date, cercetare și analiză.

Comisia va institui de asemenea un instrument pe internet care va prezenta o sinteză a măsurilor concrete și a legislației utilizate pentru punerea în aplicare a Convenției Națiunilor Unite.

Acțiunile UE vor sprijini și vor completa eforturile statelor membre de colectare a statisticilor și a datelor care reflectă barierele din calea exercitării drepturilor persoanelor cu handicap.

Completarea statisticilor colectate periodic cu privire la handicap în vederea monitorizării situației persoanelor cu handicap.

4—Mecanisme solicitate de Convenția Națiunilor Unite

Cadrul de guvernare impus la articolul 33 din Convenția Națiunilor Unite (puncte de contact, mecanism de coordonare, mecanism independent și implicarea persoanelor cu handicap și a organizațiilor acestora) trebuie abordat la două niveluri: în statele membre, într-o gamă largă de politici ale UE și în cadrul instituțiilor UE. La nivelul UE, mecanismele de coordonare bazate pe instrumentele existente vor fi instituite atât între serviciile Comisiei și instituțiile UE, cât și între UE și statele membre. Punerea în aplicare a prezentei strategii și a Convenției Națiunilor Unite va fi discutată cu regularitate în cadrul Grupului la nivel înalt pentru persoane cu handicap cu reprezentanți ai statelor membre și punctele de contact naționale ale acestora, cu Comisia, cu persoane cu handicap și organizațiile acestora și cu alte părți interesate. Se vor elabora în continuare rapoarte intermediare pentru reuniunile ministeriale informale.

De asemenea, va fi stabilit un cadru de monitorizare care va include unul sau mai multe mecanisme independente în vederea promovării, protejării și monitorizării aplicării Convenției Națiunilor Unite. După încheierea Convenției Națiunilor Unite și după examinarea eventualului rol al unui număr de organisme și instituții existente ale UE, Comisia va propune un cadru de guvernare care va urmări să faciliteze punerea în aplicare a Convenției Națiunilor Unite în Europa, fără a genera constrângeri administrative necorespunzătoare.

Până la sfârșitul anului 2013, Comisia va elabora un raport cu privire la progresele înregistrate în contextul prezentei strategii, în care va aborda punerea în aplicare a acțiunilor, progresele naționale și raportul UE către Comitetul ONU pentru drepturile persoanelor cu handicap²¹. Comisia va folosi statisticile și datele colectate pentru a ilustra schimbările survenite în materie de disparități între persoanele cu handicap și populația în ansamblu și pentru a stabili

²¹ Articolele 35 și 36 din Convenția Națiunilor Unite.

indicatori privind handicapul legați de obiectivele strategiei „Europa 2020” în materie de educație, ocuparea forței de muncă și reducerea sărăciei. Cu această ocazie se vor putea revizui strategia și acțiunile care decurg din aceasta. Un alt raport este programat în 2016.

3. CONCLUZIE

Prezenta strategie are ca scop exploatarea potențialului combinat al Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, al Tratatului privind funcționarea Uniunii Europene și al Convenției Națiunilor Unite, precum și utilizarea completă a strategiei „Europa 2020” și a instrumentelor sale. Ea pornește un proces de consolidare a poziției persoanelor cu handicap, astfel încât acestea să poată participa complet în societate în condiții de egalitate cu ceilalți. Având în vedere că populația Europei îmbătrânește, aceste acțiuni vor avea un impact vizibil asupra calității vieții unei proporții crescânde de persoane. Instituțiile UE și statele membre sunt invitate să colaboreze în cadrul acestei strategii pentru a construi pentru toți o Europă fără bariere.